

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту наказу Державного архіву Запорізької області
«Про затвердження Розміру плати за надання платних послуг
Державним архівом Запорізької області»

I. Визначення проблеми

Відбулися зміни в законодавстві України, втратили чинність нормативні документи, що регламентують порядок надання платних послуг державними архівними установами:

Порядок надання платних послуг державними архівними установами, затверджений наказом Державного комітету архівів України від 16 вересня 1999 року № 59, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 29 вересня 1999 року за № 659/3952;

Порядок визначення вартості платних послуг, які надаються архівними установами, що утримуються за рахунок бюджетних коштів, затверджений наказом Міністерства юстиції України від 26 листопада 2021 року № 4251/5, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 01 грудня 2021 року за № 1554/37176;

наказ Державного комітету архівів України від 06 травня 2008 року № 82 «Про затвердження цін на роботи (послуги), що виконуються центральними державними архівними установами на договірних засадах», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 08 серпня 2008 року за № 730/15421.

Перераховані нормативно-правові акти втратили чинність у зв'язку з прийняттям наказу Міністерства юстиції України від 05.12.2024 № 3511/5 «Деякі питання надання платних послуг архівними установами», який затверджує Порядок надання платних послуг державними архівними установами та Розмір плати за надання платних послуг центральними державними архівами.

Наказ Державного комітету архівів України від 08.02.2008 № 22 «Про затвердження «Типових норм часу і виробітку на основні види робіт, що виконується у державних архівних установах» втратив чинність, на підставі наказу Державної архівної служби від 16.01.2024 № 10-НОД «Про затвердження Галузових норм часу і виробітку на основні види робіт, що виконуються в архівних установах».

На підставі вище зазначених актів чинного законодавства України наказ Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4 «Про затвердження цін на роботи (послуги), що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах», зареєстрований в Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 2/1444 застарів та не відповідає сучасності.

Внесення суттєвих змін до проєкту наказу в порівнянні з попередньою редакцією пов'язано із приведенням його у відповідність до норм чинного законодавства, оскільки з моменту прийняття попереднього акта (більш ніж 14 років тому) значно змінилося чинне законодавство, в тому числі внесені зміни до Бюджетного кодексу України.

Відповідно до статті 35 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи», підпункту 12 пункту 6 Положення про Державний архів Запорізької області, яке затверджене розпорядженням Запорізької обласної державної адміністрації від 05.12.2018 № 646 «Про затвердження Положення та складу колегії Державного архіву Запорізької області» Державний архів Запорізької області (далі – Державний архів) може установлювати ціни на роботи і послуги, що виконуються Державним архівом.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		+

Прийняття акту матиме вплив на:

Громадян, суб'єкти господарювання – передбачено процес отримання та оплати платних послуг.

Державу – нормативно врегульовано порядок визначення вартості на надання платних послуг.

Ціни на роботи (послуги), що виконуються Державним архівом на договірних засадах діють з 2011 року.

Оновлення розміру плати за надання платних послуг є вкрай важливим, бо витрати на їх надання вищі за ціни 2011 року.

Державний архів видає архівні довідки, копії документів, виконує запити фізичних і юридичних осіб; повідомляє про документи, у яких містяться відомості, що можуть бути використані державними органами, органами місцевого самоврядування та іншими зацікавленими сторонами.

На замовлення користувачів і відповідно до технічних можливостей Державний архів виготовляє копії документів.

Більше того, з урахуванням вимог частини четвертої статті 13 Бюджетного кодексу України в Державному архіві коштами, отриманими від надання платних послуг, лише частково покриваються видатки на їх надання, немає можливості спрямовувати кошти на покриття видатків, не забезпечених коштами загального фонду бюджету.

Шляхом державного регулювання передбачається розв'язати проблему покриття витрат на надання платних послуг та забезпечення першочергових потреб Державного архіву.

Отже, діючі ціни на роботи (послуги), що виконуються Державним архівом на договірних засадах не задовольняють потреби Державного архіву. Їх зміна можлива за умови прийняття відповідного регуляторного акта.

Слід зазначити, що послуги з надання архівних довідок, необхідних для забезпечення соціального захисту громадян, надання фізичним особам для користування в читальних залах Державного архіву архівних документів, що

належать державі, територіальним громадам, та архівних довідок судам, правоохоронним, контрольно-ревізійним органам України, а також юридичним і фізичним особам, які передали зазначені документи на зберігання, листів-відповідей фізичним та юридичним особам в разі відсутності в Державному архіві документів, необхідних для наведення довідки на запити державних органів та органів місцевого самоврядування, відповідно до встановлених норм та термінів, здійснюється безоплатно.

Реалізація проєкту наказу Державного архіву «Про затвердження Розміру плати за надання платних послуг Державним архівом Запорізької області» (далі – проєкт наказу) передбачає визнання такими, що втратили чинність:

Наказ Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4 «Про затвердження Цін на роботи (послуги), що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах», зареєстрований в Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 2/1444;

Ціни на роботи (послуги) у сфері використання відомостей, що містяться в архівних документах, які зберігаються у Державному архіві Запорізької області, що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах, затверджені наказом Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 р. № 4, зареєстровані в Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 2/1444;

Ціни на роботи (послуги) у сфері забезпечення збереженості архівних документів, їх науково-технічного опрацювання на підприємствах, в установах і організаціях, що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах, затверджені наказом Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4, зареєстровані в Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 3/1445.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою регуляторного акту є затвердження економічно обґрунтованого розміру цін на платні послуги, які б відповідали потребам Державного архіву, а саме:

прозорість в питанні правового регулювання розрахунку вартості платних послуг, які надаються Державним архівом;

якісне надання послуг у сфері надання методичної і практичної допомоги юридичним особам з питань архівної справи та діловодства, використання інформації архівних документів та надання інформаційних послуг, науково-технічного опрацювання документів і справ юридичних осіб;

залучення позабюджетних коштів на покращення матеріально-технічного забезпечення та реконструкцію основних фондів Державного архіву;

інформатизація архівної справи тощо.

Встановлення розміру плати за надання платних послуг, які надаються Державним архівом, дозволить, зокрема, впорядкувати питання визначення вартості платних послуг та збільшити обсяги власних надходжень, що будуть

спрямовуватись на розвиток та покриття видатків Державного архіву, пов'язаних з його функціонуванням.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Як альтернативу до запропонованого регулювання можна розглянути так званий «status quo», тобто збереження чинного регулювання зазначених питань:

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: залишення без змін чинних актів	Розмір плати за надання платних послуг не буде приведений у відповідність до чинного законодавства, що не забезпечить досягнення поставленої цілі регулювання.
Альтернатива 2: прийняття проєкту наказу	Зазначений спосіб сприятиме нормативному врегулюванню питання надання платних послуг Державним архівом, зокрема встановленню рівня плати за їх надання відповідно понесених ним витрат.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	Відсутні , оскільки чинні законодавчі та нормативно-правові акти не надають можливості досягти поставленої цілі.	Залишаються без змін
Альтернатива 2: прийняття проєкту наказу	Високі, оскільки прийняття проєкту акта забезпечить: 1) нормативне врегулювання питання визначення вартості платних послуг Державного архіву; 2) покриття витрат, понесених при наданні платної послуги; збільшення надходження до спеціального фонду бюджету; 3) врахування змін в законодавстві, у порівнянні з попередньою редакцією.	Зменшаться

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишення без змін існуючого акта	Відсутні , оскільки чинні розміри плати за надання платних не дають можливості досягти поставлених цілей	Відповідно до нормативного акта, який встановлює розмір плати на послуги.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Високі , оскільки прийняття проекту акта забезпечить приведення нормативно-правового акта у відповідність до законодавства України.	Відповідно до нормативного акта, який встановлює розмір плати на послуги.

Цей регуляторний акт не має впливу на екологію, гендерний баланс, здоров'я, безпеку та гідність громадян.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі*	Середні*	Малі**	Мікро*	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підлягають під дію регулювання, одиниць	25	384	-	-	409
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	6	94	-	-	100

*Джерело інформації Головне управління статистики у Запорізькій області (<https://www.zp.ukrstat.gov.ua/index.php/statystychna-informatsiia/39-statystichna-informatsiya/arkhiv-statystychnoi-informatsii/221-diialnist-pidpriemstv/755-2-2-1-21-kilkist-pidpriemstv-za-jikh-rozmirami-za-vidami-ekonomichnoji-diyalnosti-3>) станом на 01.01.2023.

**Суб'єкти малого та мікро підприємництва за отриманням платних послуг не звертаються, оскільки вони не є джерелами формування Національного архівного фонду, а також мають незначний документообіг.

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: залишення без змін існуючого акта	Відсутні , оскільки чинні розміри плати за надання платних послуг не дають можливості досягти поставлених цілей	Відповідно до нормативного акта, який встановлює розмір плати на послуги.

Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Високі , оскільки прийняття проекту акта забезпечить приведення нормативно-правового акта у відповідність до законодавства України.	Відповідно до нормативного акта, який встановлює розмір плати на послуги.
--	--	---

Ймовірні витрати суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва після реалізації регуляторного акту пропонуємо розглянути на прикладі платних послуг:

- складання описів (розділ I пункт 4.1. Розміру плати за надання платних послуг Державним архівом Запорізької області, який пропонується затвердити проектом наказу; пункт 6. Складання описів Цін на роботи (послуги) у сфері забезпечення архівних документів, їх науково-технічного опрацювання на підприємствах, в установах і організаціях, що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах, затверджені наказом Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4 та зареєстрованих у Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 3/1445);

- складання акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду (Розділ I пункт 4.4. Розміру плати за надання платних послуг Державним архівом Запорізької області, який пропонується затвердити проектом наказу; пункт 7. Цін на роботи (послуги) у сфері забезпечення архівних документів, їх науково-технічного опрацювання на підприємствах, в установах і організаціях, що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах, затверджені наказом Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4 та зареєстрованих у Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 3/1445.

- виготовлення друкованої копії архівного документа (розділ III пункт 10.1. Розміру плати за надання платних послуг Державним архівом Запорізької області, який пропонується затвердити проектом наказу; пунктів 11.1. Приймання замовлень на копіювання документів, п. 11.2.1. Видавання копій на документи з паперовим носієм та п. 11.3. Виготовлення одиночних копій з архівних документів на електрографічних апаратах п. 11.3.1. простих (формат А4) – 0,38 грн. та складних (більше формату А 4) – 0,79 грн. Цін на роботи (послуги) у сфері використання відомостей, що містяться в архівних документах, які зберігаються у Державному архіві Запорізької області, що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах, затверджені наказом Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4 та зареєстрованих у Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 2/1444.

Водночас зазначаємо, що організація роботи щодо науково-технічного опрацювання документів і справ може здійснюватися суб'єктами

господарювання (юридичними особами) самостійно, без залучення архівних установ.

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати, грн.
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	Відсутні , ситуація не зміниться	Сума витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва за послуги: - складання описів – 94,26 ¹ - складання акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду – 2,69 ¹ - видавання копій на документи з паперовим носієм – 1,35 ²
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	Високі , оскільки прийняття проекту наказу забезпечить передумови створення конкурентного ринкового середовища у сфері надання платних послуг Державним архівом, архівними установами, заснованими фізичними особами та/або юридичними особами приватного права	Сума витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва за послуги: - складання описів – 107,16 ³ - складання акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду – 3,24 ³ - виготовлення друкованої копії архівного документа - 7,05 ³

¹ Ціни на роботи (послуги) у сфері забезпечення архівних документів, їх науково-технічного опрацювання на підприємствах, в установах і організаціях, що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах, затверджені наказом Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4 та зареєстрованих у Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 3/1445

² Ціни на роботи (послуги) у сфері використання відомостей, що містяться в архівних документах, які зберігаються у Державному архіві Запорізької області, що виконуються Державним архівом Запорізької області на договірних засадах, затверджені наказом Державного архіву Запорізької області від 14 січня 2011 року № 4 та зареєстрованих у Головному управлінні юстиції у Запорізькій області 28 січня 2011 року за № 2/1444

³ Ціна на послугу відповідно до проекту наказу.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 - залишення без змін чинного акта Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	Відсутні
Альтернатива 2 - прийняття проекту акта Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	Відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначена за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

1 - цілі прийняття проекту наказу, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати);

2 - цілі прийняття проекту наказу, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаються невирішеними);

3 - цілі прийняття проекту наказу, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

4 - цілі прийняття проекту наказу, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	1	Проблема продовжить існувати. Надходження коштів за надання платних послуг Державним архівом

		відповідно до розміру плати, встановленої згідно із чинним законодавством, продовжуватиме бути нижчим витрат на їх надання.
Альтернатива 2: прийняття проекту наказу	4	Проблема не буде більше існувати. Прийняття проекту наказу забезпечить досягнення поставлених цілей, дозволить впорядкувати питання визначення розміру плати за надання платних послуг та збільшити обсяги власних надходжень Державного архіву, що будуть спрямовуватись на розвиток Державного архіву та покриття видатків, пов'язаних з його функціонуванням. повною мірою будуть забезпечені.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1: залишення без змін чинного акта	Вигоди відсутні	У суб'єктів господарювання та громадян витрати, пов'язані із запровадженням проекту наказу залишаться без змін. В державному та місцевих бюджетах витрати не зміняться.	Розмір плати, встановленої існуючим наказом Державного архіву за надання платних послуг, є нижчим витрат за їх надання. Залишення ситуації, яка існує на сьогодні, без змін є неможливим, оскільки залишаться невирішеними проблемні питання.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	У разі прийняття проекту наказу буде врегульоване питання	Суб'єкти господарювання та громадяни будуть сплачувати економічну обґрунтовану ціну за архівні послуги, у разі прийняття	Цей спосіб дозволить Державному архіву встановити розмір плати за надання платних архівних послуг відповідно до затрачених ним витрат. Очікується збільшення

	щодо встановлення економічного обґрунтованої ціни за надання архівних послуг	рішення про їх отримання. У Державному та місцевому бюджеті витрати не зміняться.	надходжень до спеціального фонду Державного бюджету
--	--	---	---

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1: залишення без змін існуючого акта	Неприйнятна альтернатива з огляду на необхідність встановлення розміру плати за надання Державним архівом платних послуг відповідно до затрачених ним витрат.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.
Альтернатива 2: прийняття проекту акта	Забезпечить виконання поставлених цілей. Прийняття проекту наказу дозволить врегулювати питання надання платних послуг Державним архівом, зокрема встановить економічно обґрунтований розмір плати за їх надання	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується. Ризики зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта, відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом наказу пропонується затвердити Розмір плати за надання платних послуг Державним архівом, розроблений відповідно до вимог чинного законодавства.

Прийняття проекту наказу зумовить досягнення поставлених цілей та дозволить розв'язати проблему невідповідності розміру плати за надання платних послуг Державним архівом з витратами, пов'язаними із їх наданням.

В результаті прийняття регуляторного акту очікується збільшення надходжень від фізичних та юридичних осіб, що дасть можливість залучити кошти для забезпечення своєчасного виконання належної якості робіт (послуг).

Кошти від платних послуг будуть спрямовані на зміцнення матеріально-технічної бази Державного архіву.

Порядок використання та контроль за розподілом коштів, які надійшли від надання платних послуг, здійснюється відповідно до Бюджетного кодексу України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Зазначаємо, що суб'єкти господарювання приймають рішення про отримання платної послуги від Державного архіву самостійно. Контроль за станом упорядкування документів, які підлягають архівному зберіганню, не є предметом регулювання проєкту акта.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії нормативно-правового акта не обмежений у часі, що дасть змогу повною мірою вирішити проблемні питання.

Зміна терміну дії акта можлива у разі зміни нормативно-правових актів вищої юридичної сили чи законодавчих актів України, відповідно до яких розроблено проєкт наказу. Доповнення будуть вноситись за підсумками аналізу відстеження його результативності, внесення змін до чинного законодавства України тощо.

Термін набрання чинності проєкту наказу – відповідно до законодавства після його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Основними показниками результативності проєкту регуляторного акта є:

1. Розмір надходжень до спеціального фонду державного бюджету.
2. Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюється дія акта необмежена.
3. Розмір надходжень до державного бюджету.
4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та громадян з основних положень акта – середній. З цією метою проєкт регуляторного акту оприлюднено на офіційному вебсайті Державного архіву.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Державним архівом здійснюватимуться базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», шляхом аналізу статистичних та звітних даних за основними показниками, зазначеними у розділі VIII цього Аналізу регуляторного впливу.

Базове відстеження результативності проєкту наказу буде здійснюватися до дати набрання чинності цим актом шляхом збору від фізичних та юридичних осіб пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторним актом, за результатами якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу показників дії цього акта такі питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, - статистичні.

Відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта проводитиметься шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час періодичного відстеження.

Заступник директора Державного
архіву – начальник відділу
організаційно-кадрового та
матеріально-технічного
забезпечення – головний бухгалтер

Ольга ВЛАСЕНКО